

**Andere vraech-al, in der haest ghestelt, om met des eersten
vraeghs-als vraegh-stucken beantwoordt te worden, ist
moghelijck**

<https://hdl.handle.net/1874/18785>

ANDERE VRAECH-AL.

In der haest ghestelt /
om met des eersten Vraeghs-als Vraegh-
stukken beantwoordt te worden /
ist moghelijck.

Den derden Druck.

G H E D R V C K T,
By 't recht voorstant in Hollandt /
Anno 1618.

WB
561

ANDERE VRAECH-AL.

In der haest ghestelt / om met des eersten
Vraegh-als Vraegh-stucken beantwoort te worden/
ist moghelijck.

Alsoo my Jan Vraegh-als questien ter hant ge-
comen zynde / sach / dat hy noch vele van de prin-
cipaelste Vraghen vergheten hadde ; soo heb ick
dese inder haest soo my die in den sin quamen / mede daer
willen by voegen ende int licht brengen ; ten eynde datse
by die goede Heeren / die de sijne mochtē beantwoorden /
met eere moeyte mede beantwoordt worden. Biddende
dat sulcks onpartydelyck / in goeder consciencie / sonder
Dooz-oordeel / ende nae waerheyt moghe gheschieden.
Andere excusen en behoeve ick niet te maken / noch ver-
soecken te doen. Jan Vraegh-al heeft de eere al wel be-
waert / onder wiens schaduwe ick in desen deele begeere
te schuylen / op dat oock my mijn botte stouticheydt ten
goede ghehouden worde. Ick stelle de vraghen slechts
recht deur / achter malcanderen ; tot wat Capittel datse
gehooren / of het zijn Theologische / of Politische / of an-
dere / sullen de goede Heeren diese lesen sullen / selfs wel
connen onderscheyden. So het Jan Vraegh-al behielt /
hy machse mede op sijn Register brengen / ende elck in
zijn ordze stellen. De vraghen zijn dese.

1. Of een Overicheydt niet en is een Dienaer Gods/
dragende het sweert niet te vergeefs / maer tot straffe der
hoosen / en bescherninge der vromē / en insonderheyt ten
besten van de Gemeynte Gods / welke is Chyrlische
lijck Coninckryck / op dat een pder een gerust stil leven
leyden moge / in aller Godtsalicheyt ende Gerbaerheyt?

2. Of een Overicheyt byz staet / te verbzeken de ordze van den Heere Christo in sijn Ghemeynte ghestelt / ende in de eerste Apostolische Kercke ghebruyckt?
3. So niet: Of dan een Overicheyt wel mach in ee welgestelde Kercke / de herders der Gemeente hare vergaderingē verbiedē / van het oordeel der kerckelicke sake uytstuytē / en dat selve oordeel immediatelijc aen sich treckē?
4. Offer eenighe menschen sijn / die drijven / dat ware kinderen Gods / openbaer geweld / meynedicheyt / ende allerley schelmstukken kunnen bedrijven / ende evenwel in de genade Gods blijvē: Of men niet de gene die sulcx drijven / wel broederschap mach houden?
5. Of alle sonden de Ghelovighe doen verballen van Godts ghenade?
6. Soo ja: Of dan een geloovich mensche niet steets van Gods genade en verbalt / ja: of hy wel ynnimermeer in Gods ghenade staet? ende of dat niet de rechte wegh is tot desperatie?
7. Soo neen: Of dan niet onbehoorlijk is / de aengenomen Leere der Sherefozmeerde Kercken so schandelijck te lasteren?
8. Of mē / om tgeen niet noodich en is ter salicheyt te geloovē (so de Remonstrantē seggē) so veel dupsent menschen beroeren / en t lant t onderste boben mach keeren?
9. Of men om tgeen niet een schraepfel van een Nagel weert en is / wel so schandelijck lasteren en schelden mach / dat mē het contrarie gevoelē schelt / vooz Scotsch / Danijsch / Lybertijnsch / ja: arger als der Turcken Leere?
10. Of sulck schelden ende lasteren / wel niet de Onderlinge Verdzaechlaemheyt / ende Gepzetendeerde Broederschap kan bestaen?
11. Of t verscheyden gheboelen dat in Duytsch-lande niet

niet in een Kerck / op een Predick-stoel / vooz een volck
mach ghepredickt worden / met stichtinge; hier in't lanc /
met stichtinge / in een Kerck / eenreley toehoozders mach
vooz ghe draghen worden?

12. Of die gheene die so seer roepen dat de Kercke doo-
len kan / oock niet en connen doolen?

13. Soo jae: waerom sy dan niet soo grooten ghewelt
hare Spinnen soecken in te voeren?

14. Of men der Remonstranten geboelen / met consci-
entie-dwangh mach ende behoort voozt te planten?

15. So neen: Wat raedt dan met het nemen van ver-
scheiden Resolutien / ende het executeren van de selve?
Soo jae / wat onderscheydt in dit stuck tusschen de Pa-
pisten ende Remonstranten?

16. Oft niet so wel dwanc is der conscientie / datmen yet
moet laten daermen salicheyt in meent gelegē te zijn / als
datmen yet moet doē daer de oꝝ mē verdoemenis vzeekt?

17. Oft niet Conscientie-dwanck is / datmen de Predi-
cantē met authoziteyt wil dwingē te leeren / 'egene sy in
Conscientie houden te stryden teghen Godes woordt?

18. Oft niet Conscientie-dwanck is / d' ondersaten te
verbieden en te beletten d' oeffeninge van haren Gods-
dienst / anders dan in vergaderingen daerse sonder quiet-
singhe van hare Conscientien niet en connen in gaen?

19. Of niet so wel Conscientie-dwanc is als men sulc
ghebiet ende verbiet op pene van ontpoozteringen / ban-
nissementen / etc. als van lijf-straffe?

20. Of sy die haer aē de Gerefomezde Kercke willē hou-
den / wel behooren affsonderinge te makē van die Kercke /
in de welke de Gerefomezde Leere / gelyc als van aen-
vanc der Refomatie / sonder veranderinge / en in eenpa-
rich:yt met alle Gerefomezde Kercken gheleert wort?

21. Of die gene die sulcx doe/wel vooz breedfame en mo-
derate Predicanten en Ledematē mogē gehoude wordē?
22. Of het een tepckē van een Moderatē/breed-lievend
en verdzaechfaem gemoet is/de meeste lasterboeckē al-
le dage te schryven/tegen den genē daer mede men Broe-
derschap begeert te houden/ende de toehoorders tot het
ghehoor van hare Predicatie door de macht der Over-
heyt te willen dwinghen?
23. Of het niet de H. Schrifteure accordeert/ dat ye-
mant de opperste macht en gebiedt in kerckelijke saken
ghegheven wort/ als den Heere Christo / die het eenighe
Hooft ende Coninck syner Kercke is?
24. Of sulcx te doen/ niet en is het fundament van de
Antechristische Tyrannie ende Opperhoofdicheyt?
25. Of die gene die sulcx ontkennen ende teghenstaen/
zijn te houden vooz Rebellen ende Murtijns?
26. Of het niet billick en is/God meer te gehoorfamen
dan de menschen?
27. Of de Gereformeerde Religie wel niet het sweerdt
beschermt ende voozghestaen mach worden?
28. So ja: Wat dan van de Billickheyt des Weeg-
schaels en lieflickheyt des Keuck-appels te houden is/
ende van allen anderen die sulcks ontkennen?
29. So neen: Of dan onse hooge Overicheden qualijck
hebben gedaen/die het sweert hebben gevoert tegen den
Coninc van Spangien / tot voozstant van de ware Ge-
reformeerde Religie / eensamentlijck de Wypheden ende
Wybelegien der Landen?
30. Of sy dan ooc niet qualijc doen/die Soldatē aen ne-
mē tot voozstant vāde opinie en tdoe der Remonstrantē?
31. Of dan niet wederom de Paepsche Religie opent-
lijc hier in't Lant behoozt herstelt te wordē: en of de Pa-
pisten

pisten dan niet van onrecht hebben te klaghen?

32. Of sy die sulcx drijven/den Coninc van Spangien niet een Bygge en leggen/en een voet in't Lant geben?

33. Of de Princen deser landen absoluyt zyn/en sodanige Wetten mogen maken / beyde in het Kerckeltjcke/ ende in het Politijcke / ende of haer noch toecomt d'interpretatie van de selve?

34. Of den Coninck van Spangien / sulcke absolute macht in dese Landen is toe ghestaen?

35. Soo neen: Of hen dan onrecht is gheschiedt?

36. Of een Prince en Souveraine Magistraet in het nemen van Resolutien ende maken van O'donnancien niet en can comen te faelgeeren?

37. So dat gheschiet; of de Rechters ende onder-Magistraten niet toe en comt haer macht daer tusschen te leggen den Prince beter te informeren/ende (isset noodt) in officio houden?

38. Of den Onderlaten niet vry en staet/als sy haer in de Wetten vande Princen beswaert vindē/ sulcx met eerbiedinge te remonstrerē/en of die sulcx doē/ daerom voor rebellen en wederhorige behoore gescholden te werden?

39. Of het niet beter en is / allmien siet datmen in een Resolutie heeft gefeylt/ en datse tot meerder swaricheyt en schade van't Lant dienen soude/datmen se stilletgens sonder executie laet verkerben / als datmen se niet so tie executere?

40. Hoe veel het vā Tyrannije verscheelt d'Authoziteyt tot uytboeringe van allerley voornemē/ so wel het schadelijck als het profytelijcke te willen ghebruycken?

41. Of het goet is voor den staet van't Lant en d'Authoziteyt van de hooghe Overheyt/dat sy met veel drijvens en schryvens/hare Authoziteyt in dispuyt brenge?

42. Of het niet beter en hadde geweest / met de hooghe macht te vreden te zijn / en d' Authoziteyt die haer toege- staet wort / met de gewillicheyt des volck wel te gebruycken / ende also het volck niet minnelijckheyt in officio te houden? Devvil nu het volck comt vraghen.

43. Of de Princen die opt dese Provintien wettichj ge- regeert hebben / hare macht en Authoziteyt niet en heb- ben ontfangen van de Staten van den Lande / ende de Staten vande Landstaten of van het volck? verstaende by het volck / niet het graeu / maer het beste ende meeste deel des volcks?

44. Of niet de Princen / als haer een absolute macht wort toe gestaen / de selve gemeenlic misbruycken / ten zin datse gebruydet wort door ee hoger Macht oft Collegie / van Gedeputeerden ende Dooftanders des Volcks?

45. Of niet het Volck den Coninc maect / en of niet het Volck meerder ende beter en is / dan den Coninck?

46. Of het Volc is om des Princen en Overhepts wille: dan of de Prince ende Overhept is om des Volck wille?

47. Of het bekennē dat het geheele lichaem des Volck / het opperste seggen ende de souverainiteyt toecomt / nu schadelijcker en onsekerder is / als het was Anno 1581. doen sulcks tegen den Coninck van Spangien gesulst- neert / ende van de Ed. Mog. Heeren Staten van Hol- landt / te drucken bevolen wierdt?

48. Of het gene dat Anno 1581. in die sake waerheyt was / als nu onwaerheyt kan zijn?

49. Of dit nu niet alsoo wel behoort gesept te worden / nu dit alles twijfelachtich ghemaect ja gelochent ende bevochtē wort / als de Heeren Staten doenmaels claech- den dat geschiede / en daerom het selve leyden? siet de an- noteerder op de Vrede handel van Ceulen / pag. 78.

50. Of niet alle de respectieve gemieerde Provincien/ schuldich en gehouden zijn/ op de eet daer mede sy d'Onie beswozen hebben uyt cracht van den 9. Artijckel der selver Onie en allen saken/ aengaende t'belept van de confederatie en t'gene daer aen dependeert. uytgesondert de poincten daer gespecificieert/ te staen onder het Collegie van de Ed. Mog. Heeren Staten Generael/ ende haer nae de ordze der selver te reguleren?

51. So ja: Of dan die ghene die sustineren/ dat niemant over haer heeft te gebieden: Item/ die nieuwe lictinghe van Soldaten doen teghen wille van de Heeren Staten Generael/ niet en doen tegen d'Onie en den eede waer mede sy den selven beswozen hebben?

52. Of den 13. Artijckel van de Onie is gemaeckt tot voordeel/ ofte tot nadeel van de Gereformeerde Keligie?

53. Indien tot voordeel; ofse dan niet tegen d'Onie en doen/ diese nu tot nadeel willen ghebruycken?

54. Of het dienstich is vooz den staet van het Lant/ de eenparicheyt en conformiteyt van de Keligie/ die allenskens in de respectieve Provincien tot versterckinge van de Onie is op-gherecht/ nu te willen verbreecken?

55. Of het gene dat gedaen is/ in den tijdt als de Provincien noch niet gheheel in de Keligie waren/ om Holland en Zeelant by de Gereformeerde Keligie te behouden; nu wel behoort misbruyckt te worden/ op dat Holland en elke Provincie soodanich een Keligie soude moghen aen nemen als sy wil?

56. Of den veroverden plaetsen en stedé onrecht is gedaen/ so wannet men daer de oefeninge van de Gereformeerde Keligie heeft opgerecht/ ende vande Pauselijke af-gheschaft?

57. Zoo neen: Ofse dan den 13. Artijckel van de Onie

niet qualijck interpreteren/ die daer upt bestuyten/ dat elck in sijn Probinctie sulck een Religie mach aen nemen/ als hy goet vint?

58. So ja: Of daer mede de Papisten teghen de lof-lycke regeringe des Landts/ niet en werden opgeruyt/ ende oorlsake tot seditie ghegheben?

59. Of men so doende/ eyndelijck niet mede soude mogen sustineren/ dat het vry staet t' schip van onse regie-ringhe wederom in de Spaensche haven te stieren?

60. Of de Heester van t' Schip/ sulcx merckede/ niet vry en soude staen van sijn eygē goet disponerende/ sodanige stuerluyde oorlof te geve/ en andere in haer plaetse stelle?

61. Of men dan oock billijck van seditie/ infractie van Privilegien/ etc. soude moghen krinten?

62. Of het niet is te verwonderen dat de lasten de selve blijbende/ de Cantoorzen even-wel magerder gestelt zijn/ als by tijde van de Oorloch?

63. Of daer upt niet en blijktt/ dat de Conisen een vzeemde Negocie drijven?

64. Of het in der waerheyt wel een goet Stuerman oft Commiss mach genoemt worde/ die t' gemeen goet/ alsoo sonder noot over hoorst werpt ofte onnuttelic dispēdeert?

65. Welc van beyden beter is; sijn Privilegien te ver-liesen onder een Prince van naem ende van macht; ofte onder de aengenomen heerschappye van slechte persoo-nen/ die van niet op-gecomen zynde/ door eergiericheyt haer selven hebben in-gedrongen/ ende met des gemeene Landts middelen ruyck ghemaecte?

66. Of den ghenen die haer eyghen Hede-borgheren ende Ledematen oppresseren/ en den selven hare gerech-tigheden ende Privilegien benemen/ meriteren in den haren ghemantineert te worden?

67. Of mé de Stedē en Borgerē/wyt cracht vande Onie niet soo wel behoort te maintineren en vooz te staen in haer gerechticheden/etc. als de groote en de Provincien?
68. Of gelijcke/jae veel grover en heftiger Proceduren teges de wettige Overicheden/in d'een Stadt ofte plaets/schuldige plicht/devoir/ende redzes/wesen konnen/ende wederom minder/sediger/ende geregelder zijnde/ in een ander seditie/ nuyterije/ ende insolentie zijn?
69. Of het billijc is/ in d'ee plaetse te maintinerē d'op=roerige borgers/ die met forte en geweld hare mede-bor=gers dwingē/tot seditieuse af=settinge vāde wettige Ma=gistract/die de Gereformeerde Keligie vooz staet:ende in d'andere het vooznaemste deel vande Borgerije/versoec=kende eenige inde Magistraet te hebben/die de Gerefor=meerde Keligie vooz=staen/ niet te willen hoozen?
70. Of het goet behoorlic/ en vooz de Republycke dien=stich is/damen de vroomste voozstanders en helden des Vaderlants/dacr noyt ontrou aen bevondē is/die neven haer Vooz=onders (in dienst des lants deerlic vermoort) naest God oorsake zijn/van de behoudemisse deser landē/als dach en nacht inde wapenē gewaecht/haer leven ge=hasardeert/en ontellicke pernickelen en sozge vooz t'lant gedragē hebbende/nu dooz valscheyt en calumnien soect in cleynachtige te brēgē/om datse niet redē/en in goeder consciencie niet hebbe connē toestaē den cours vande genen die haer selven verrijckt/en groot gemaect en den staet des landes by nae gheheel gerenverleert hebben?
71. Waer vooz sy te houden zijn/die sodange Calom= nien teghen sulcke vroomē helden stropen?
72. Of de hooge Overicheyt niet genoegsaem vande ghetrouwichheyt harer Onderlaten en Eynhl=oversten tot noch toe is verleeckert gewest/ende de selve niet da=

telijcke pzeuben heeft bevonden?

73. **Soo ja:** Waerom men nu de selve/met nieuwe en vzeemde Eeden ende beloftenissen soeckt te verbinden?

74. **So neen:** Waer in d'ontrouwicheyt vooz desen gebleecken heeft?

75. **Of het niet wat vzeemts in en heeft/ datmen d'oude Garnisoenen poocht af te dancken/ en een hoop nieuwe ongeoeffende Waer-gelders in de binnenlantsche steden aen te nemen/ om daer mede de goede Burgeren gelijk als Casteelen op den neuse te bouwen?**

76. **Of het ooc niet bedenckelijc is/ datmē met dē ouden Eedt by de Schutterrijen gedaen/ niet te vzedē: maer de selve met nieuwe Eeden tot absolute ghehoorzamheyt soect te verbindē/ sonder te willen acte van versekeringe gevē/ datse niet en sullen tegē hare mede-burgers/ zijnde vā Religie der Contra-Reonstrantē/ gebruyct wordē? Of sy haer niet als goede en getrouwe Burgers quijtē/ die neffens t'opbrengē van alle lasten/ exactien/ haer gewillich stellē om den oudē Eedt van getrouwicheyt niet goet en bloet getrouwelijc te betrachten/ Stadts rechtē en Privilegien te helpen mainteneren/ alle plonderingen en tinulten naer vermogen te helpen tegenstaē/ en sulcx oock niet der daet in verscheyden Tinulten hebben be- toont/ oock als de Magistraten van haer aen genomen Waertghelders niet beschermt en konden worden/ ver- soeckende alleen de vooz. acte ofte verseeckeringe?**

77. **Of het billijck is sulcke goede Burghers/ alleen/ vermits sy den nieuwen Eedt/ om het ontseggghen van de vooz. acte gheweyghert hebben/ te ontschuteren?**

78. **Wie het Lant meekt in perijckel brengen/ die willen dat elck een Provincie/ een Religie sal hebben naer zijn wel-ghevalen: of die de Religie begeeren dooz de respec- tive**

tive Provincien in eenparicheyt te houden?

79. Wie meer het lants qualijck varen soecken/ die de Privilegien en Vysheden met de Wettelijcke regieringe soecken te herstellen/ ende staende te houden/ of die de selve onder den naem van publycke auctoriteit t'eenmael onder den voet treden/ ende tot haer trecken?

80. Wie meer den wegh voor den Vyandt banen/ die dese nieuwicheden voedende/ de Gereformeerde Religie tegen staen/ en den Papisten allerley vyshet gebē? of die gene die dese verwarringen tegenstaē/ de oude Reformatie ende eenicheyt soecken te behouden/ ende de Papistische vergaderinghe soecken te beletten?

81. Wie van dese waerschijnelickst souden mogen geoordeelt wordē/ correspondentie te hebbē met de Vyant?

82. Wiese mogen zijn vande voornaemste regeerders in Holland/ dien de President Jannin/ en anderē hebbē beslooft/ dat se by dese tyt van de Treves/ de openbare exercitie van de Pauselijcke Religie sullen doen aen stellen?

83. Of sy/ die sulcx hebben gedaen op haer eygen houtjen sonder weten van de Heeren Staten Generael: oock mogen voor ghetrouwe Patriotten gehouden worden?

84. Als in de Unie van Utrecht wordt ghestelt/ dat de ghemeeerde haer in allen gevalle niet en willen ontreckē/ van ofte wyt den R. Roomschen Rijcke: ofte dat niet en moet verstaē wordē van het Roomsche Rijck in zijn rechte constitutionen en behoudens de vyshet der conscientie?

85. Of het in dese ghelegentheit van tijden/ nu het de Keyser met Spangien so wel eens is/ voor den staet van t'lant dienstich is/ sich te beroepen op het ruc om de conditien/ daer mede men aen de ghemeeerde Provincien verbonden is te annulleren?

86. Of het met de Privilegien en Vysheden der Landen bestaen can/ de Justicie de handt te sluyten/ ende den

Onderlaten die sustineren dat haer onrecht van hare Magistraten gheschied/ recht te weygheren?

87. Of het gene selfs in Monarchien/ en Coninckrijcken plaetse heeft/ namentlic/ dat een peder voor de Justitie moet te recht staen/ hier in een vry Landt gheen plaetse mach hebben?

88. Of die Magistraten ende Rechters goede Justicie doen/ die vroomme beminde Burgers/ sonder reden te geven/ ofte alleen om de oefeninge van haren Godsdienst/ ter Steden wpt te bannen?

89. Of die Magistraten ende Rechters goede Justicie doen/ die openbare geweldenaers en huys-in-brekers/ die vroomer Burgheren goet wpt den huysle nemen/ om datse niet haer geen seditie willen aenrechten/ maintineren/ voorsztaen/ ende niet officien vereeren?

90. Of die Magistraten haer ampt wel betrachten/ die hare vroomme Burgers/ alle comen clagen over t' geweld dat haer by avondt van t' graeuw wort aen gedaen/ voorsz antwoort geven/ wy en willē uwe beschermers niet zijn?

91. Als de Hoven van Justicie haer macht benomē is/ waer dat dan de verheerde ende bewaerde/ haren roevlicht sullen nemen?

92. Of den Adel van het Lant wijselijc doet/ dat hy den Steden in het handt- slyten van Justicie assisteert?

93. Als de Stede den Edelen aen hare gerechticheden begonnē te tastē/ waer sy dan de maintenuie vande selve soude soeckē/ de hovē vā Justicie t' ondergebracht zijnde?

94. Of niet alle de geunneerde/ wpt cracht van de nader Dnie. Art. 1. 3. en 17. niet Eede verplicht zijn/ malcanderen niet goet en bloet tot bescherninge der Privilegien en Administratie van goede Justicie, jegens alle uytheemseche ende inheemseche Heeren/ Dorsten/ en Dincen/ Landen

de/Provincien/Leden/ofte Steden van dien/die hen in't
generael ofte particulier/eemge fortsen/ghewelden/ofte
ongelyck soude willen aen doen/te handthouden ende te
beschermen?

95. Wat loon sy verdienen/die openbare/seditieuse/bloe-
dighe schriften in druck gheben/darr mede sy d'een Pro-
vincie tegen d'ander / den eenen Burgher tegen den an-
deren/etc. op-hitsen. De voorgaende Hooge Overheden/
ghetrouwe Helden/ende voorstanders des Landts ende
der Religie/ calunnieren/ ende der selver heerlycke ac-
tien/schandelyck traduceren?

96. Waer voor sy te houden zijn/ die tegen sulcx gheen
Placcaten en willen doen emanneren/en by de Genera-
litept ghestelt/niet en willen doen publiceren?

97. Of de Soldaten niet gehouden en zijn/ voor al de
Heeren Staten Generael/en sijn Princelycke Excellen-
tie als Gouverneur/ ghehoorzacmheyt te bewyisen?

98. So wanneer dan sulcke haer dragen volgens den
last van hare Generalen Capiteyn/ als van de Heeren
Staten Generael daer toe gheauthoriseert/ ofte in sul-
ken gheval voor wederhoorige/ oft meyneedige mogen
gehouden werden?

99. Offer wel een Lant oft Volck onder de Son is/ dat
syn Overheyt meer respecteert/ ghewilligher alle lasten
draegt/ ende contributien op-bzenght?

100. Of men wel meer van dit volc te eysschen heeft/en
oft ooc wysheyt is den gewilligen al te veel op te leggē?

Ick soude noch meer vragen. Want ick ben noch niet
uyt gebraecht. Waer ick dacht aen het spreck-woorde:
Een dwaes soude meer vrage als seven wijzen ant-
woorden. Ick sach het getal van hondert verbult. Ick
dacht

dacht het is genoeg. Ick ſcheyder uyt/ende liet het hier by bliuen/ om de goede Heeren niet al te veel te vergen. Ick bidde haer nu twee dingen. 1. Datſe mijn vrymoedige curieuſheyt ten goeden houden/ weet-giericheyt is altemet prijſelick. 2. Datſe op dit alles wel ende rijpe-lyck leeten. Want het ſchijnt datter wat aen gheleghe-
 is. Verveelt het haer te antwoorde met geſchifte/ datſe antwoorden met de daet. Dat is/ datſe betoonen op dit alles tot mijnen beſten wel ghelet te hebben: **T** ſal my ghenoech weſen. Ick vzaegh wat bet als een Hollands Boer. Ick vzaegh oock wat ſtont: want het gaet altemael my/ Jan Vzaech-al aen: Wort hier op wel ghelet. Ick vaer wel; Soo niet/ het druypt op mijn Cap. Heer antwoorde kander dickwils hem ſelven behendelyck uytpraepen. Ick wilde wel dat hier op allerley Heeren ende Heesters te ſamen quamen/ groote/ kleyne/ Advocaten/ Rechtſ-gheleerden/ Theologanten/ Politijcken/ Crijchſ-overſten: Want ghelijck ick u alleen moet dienen/ ſo moet ghy alle ſorghe draeghen voor my: Daerom heb ick u van alles voor gheſtelt. Van Religie/ van Politie/ van Juſticie/ etc. Daer ghy en doet het voor niet/ niet. Als de Heer regeert/ de Predicant leert/ den Advocaet recht/ en de Crijchſman vecht/ ſo ben ic met mijnen arbeit uwer aller knecht? Nu heb ick u werck gegeven/ werckt met u verſtant/ ende ick gae arbeiden met mijn handt/ God gheve u goeden dach ende ſegene uwen arbeit/ ende beware ons Vaderlandt.

F I N I S.